

عنوان مقاله:

در باب معاصرستیزی و معاصرگرایی (جدال گذشته و اکنون ادبی در تذکره الشعراء و مجالس النقایس)

محل انتشار:

دوفصلنامه کهن نامه ادب پارسی، دوره 12، شماره 1 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسندگان:

سعید رادفر - دانشجوی دکتری زبان و ادبیات فارسی دانشگاه فردوسی مشهد.

محمود فتوحی - استاد گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه فردوسی مشهد

خلاصه مقاله:

تذکره ها محملی برای بازتاب تفکرات و عقاید ادبی بوده‌اند. تذکره‌نویسان از رهگذر این آثار نظرات خویش را مطرح می‌کرده‌اند و گاه نسبت به عقاید مخالفشان واکنش نشان می‌داده‌اند. پس انتظار می‌رود که دو تذکره‌نویس هم‌روزگار هم در باره ادبیات عصر خویش نظرات متفاوت و بعضاً متضاد داشته باشند. برخی از ایشان گاه مدافع ادبیات روزگار خود بوده و در تایید و تثبیت جریان های ادبی عصرشان قلم زده اند و گاه بعضی آن را مورد انتقاد قرار داده و به سختی بر آن تاخته اند. اواخر قرن نهم هجری -مصادف با آخرین سال های حکومت تیموریان- بزنگاهی تاریخی برای جدال میان طرفداری از گذشته و اکنون ادبی بوده است. تذکره‌الشعرا و مجالس النقایس دو اثر ادبی هستند که با وجود نگاشته شدن در یک محدوده زمانی و مکانی، دو نگرش متفاوت و متضاد نسبت به ادبیات معاصرشان بر آن ها حاکم است. یکی در دفاع از جریان ها و تفکر ادبی روزگارش نوشته شده و دیگری برابر ادبیات عصرش ایستاده و در مقابل آن گذشته و عظمت آن را برجسته کرده است. در مقاله حاضر نشان داده‌ایم دو تذکره مزبور، در پاسخ به سوال «اوضاع ادبی روزگار خویش را چگونه می‌بینید؟» نوشته شده‌اند و نسبت به یکدیگر بدان پاسخ هایی متفاوت داده اند.

کلمات کلیدی:

تاریخ ادبیات، تذکره، معاصرگرایی، معاصرستیزی، تذکره‌الشعرا، مجالس النقایس

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1328045>

